

AKTUELNO: 31. januar – Nacionalni dan bez duvana

30.01.2024

U

Srbiji se svakog 31. januara tradicionalno obeležava Nacionalni dan bez duvana, ove godine pod sloganom „365 dana bez duvana“. Upotreba duvana ujedno deluje na celokupan organizam i jedan je od faktora rizika koji je zajednički za petiri najzastupljenije bolesti u svetu: bolesti srca i krvnih sudova, maligne bolesti, dijabetes i hronične respiratorne bolesti.

Pored zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posledica, uključujući i povećane troškove lečenja i smanjenu produktivnost na radnom mestu, proizvodnja i upotreba duvana imaju i ujedno efekte na životnu sredinu.

Svake godine u svetu usled upotrebe duvana i duvanskih proizvoda prevremeno umre osam miliona stanovnika, od toga najmanje milion nepušača zbog izloženosti duvanskom dimu. Većina smrtnih slučajeva povezanih sa duvanom dejava u zemljama sa niskim i srednjim prihodima.

Â

Najčešći

korišćeni duvanski proizvodi u Srbiji su cigarete koje prema podacima iz istraživanja zdravlja stanovništva Srbije 2019. godine svakodnevno puši 26,5% stanovništva starosti 15 godina i više, dok 15,8% svakodnevno puši 20 i više cigareta na dan.Â

Â

U

okvir obeležavanja ovog Nacionalnog dana bez duvana naglašavaju se ujedno efekti i javnozdravstvene posledice upotrebe duvanskih proizvoda i izloženosti duvanskom dimu i aerosolima drugih proizvoda koji sadrže nikotin. Takođe, ističe se značaj usvajanja mera kontrole duvana koje su zasnovane na dokazima. Primena drugih mera kontrole duvana dovela je da smanjenja učestalosti pušenja cigareta na globalnom nivou sa 22,8% u 2007. godini na 17,0% u 2021. godini (29% muškaraca i 5% žena).Â

Â

Mere

kontrole duvana uključuju i zakone kojim se zabranjuje pušenje u svim zatvorenim javnim prostorima. Ovi zakoni štite stanovništvo od udisanja kancerogenih materija i drugih ujedno supstanci iz duvanskog dima i aerosola iz drugih nikotinskih proizvoda. Pored toga, zabrana pušenja u javnim i radnim prostorima, podstiče pušače da ostave pušenje.

Â

Centar za promociju zdravlja

Zavod za javno zdravlje VranjeÂ